

Infosessie

PENSIOENREGELING EN TOEGELATEN ARBEID VOOR ZELFSTANDIGEN

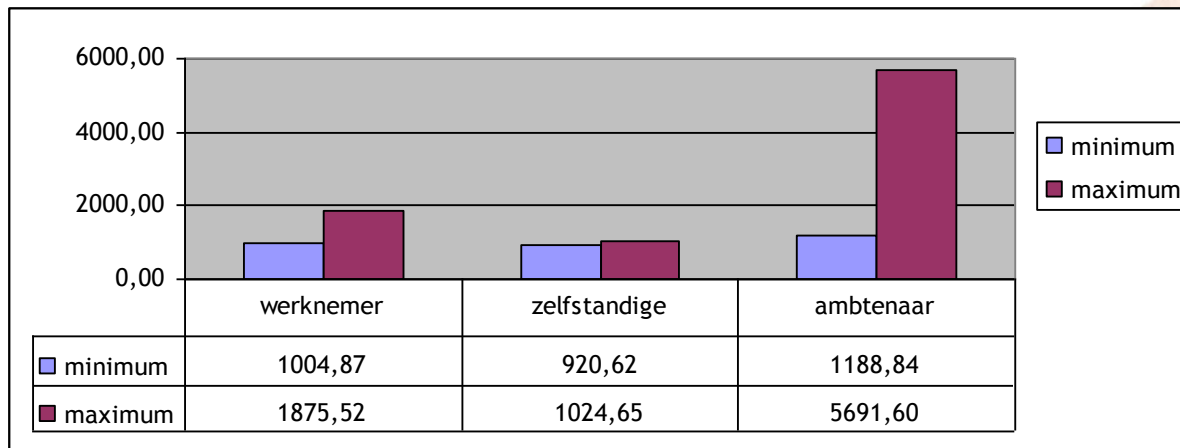
het ABC van **PENSIOENEN** **ZELFSTANDIGEN**

Peter Puype
Juridisch adviseur
Studie- en vormingsdienst **SVMB**
25/11/2009

Hoe hoog is het wettelijk pensioen?

bedragen wettelijk pensioen in 3 stelsels:

Wettelijk pensioen voor een **alleenstaande (2009)**

I. Algemene bepalingen : Pensioensoorten

- **Rustpensioen (RP)** : rust na eigen prestaties
- **Overlevingspensioen (OP)**: huwelijkspartner overleden
- **Pensioen bij feitelijke scheiding en echtscheidingspensioen**

1. RUSTPENSIOEN

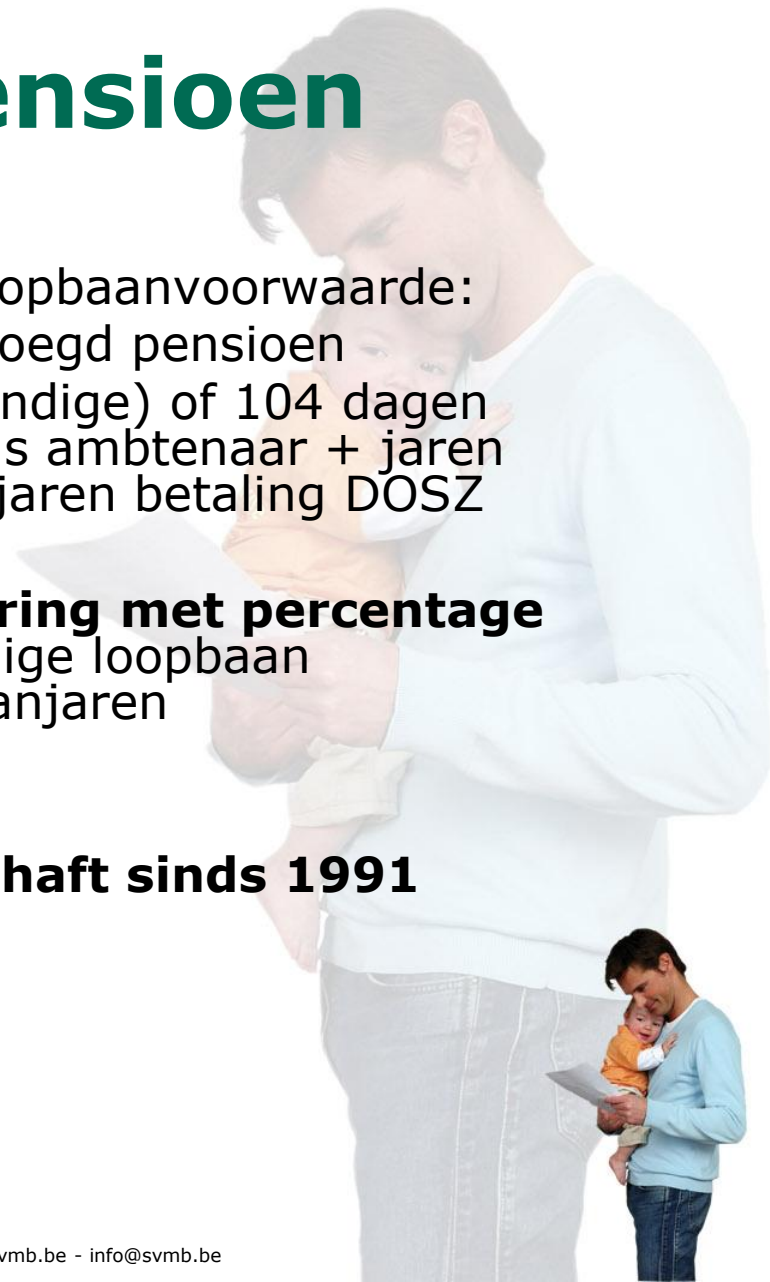
Wettelijke pensioenleeftijd in 2009

- 65 jaar : mannen en vrouwen

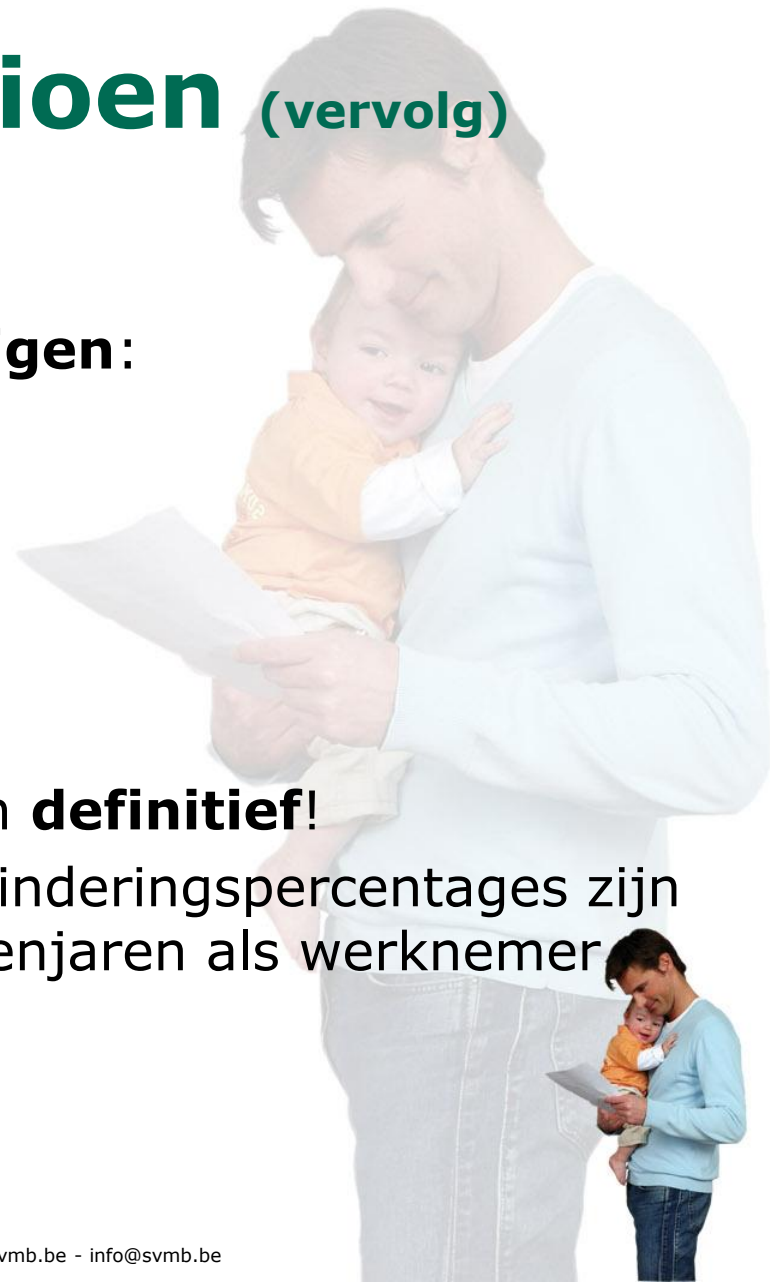
Vervroegd pensioen

- **Vervroegd pensioen (60 jaar):** Loopbaanvoorwaarde: 35 loopbaan jaren vereist voor vervroegd pensioen
'Loopbaanjaar': 2 kwartalen (zelfstandige) of 104 dagen (werknemers) volstaan + jaren als ambtenaar + jaren gewerkt in EU of verdragsland + jaren betaling DOSZ
- **zelfstandige:** definitieve **vermindering met percentage** per jaar vervroeging, tenzij bij volledige loopbaan
Geen vermindering indien 42 loopbaan jaren
'Loopbaanjaar': zie hierboven
- **werknemer: vermindering afgeschaft sinds 1991**

Vervroegd pensioen (vervolg)

- **Verminderings% zelfstandigen:**
 - 5 jaar vroeger: 25 %
 - 4 jaar vroeger: 18 %
 - 3 jaar vroeger: 12 %
 - 2 jaar vroeger: 7 %
 - 1 jaar vroeger: 3 %
- Verminderingspercentages zijn **definitief!**
- Bij gemengde loopbaan: verminderingspercentages zijn niet van toepassing op pensioenjaren als werknemer

Vanaf 2007: werkn/zelfst: pensioenbonus

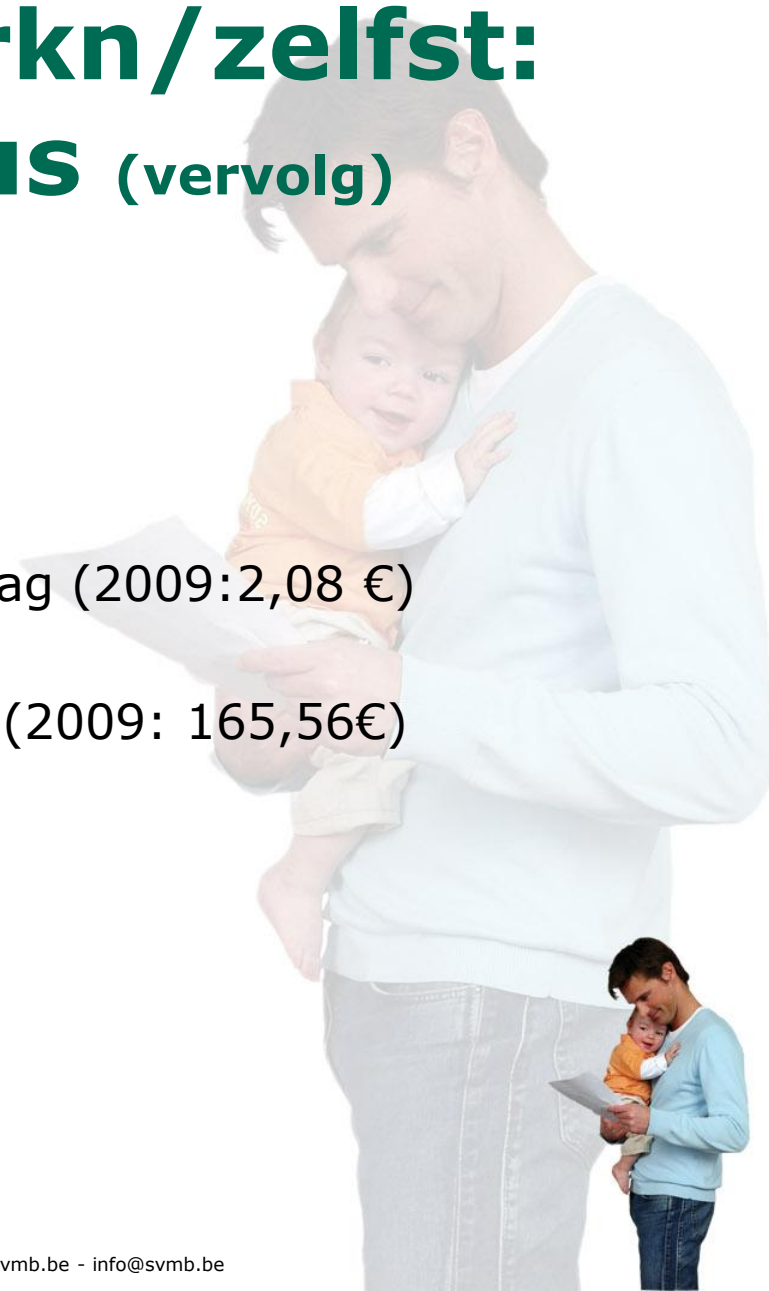
- **Vanaf 62 jaar of 44ste loopbaanjaar**
- **Voorwaarden:**
 - pensioenen ingegaan vanaf 01/01/2007 en uiterlijk 01/12/2012
 - tijdvakken gepresteerd vanaf 01/2006

Vanaf 2007: werkn/zelfst: pensioenbonus (vervolg)

Bedrag:

- Werknemers: 2 € per gewerkte dag (2009: 2,08 €)
- Zelfstandige: 156 € per kwartaal (2009: 165,56€)

2 OVERLEVINGSPENSIOEN

- PENSIOEN OBV **PRESTATIES OVERLEDEN ECHTGENOOT**
- **VOORWAARDEN:**
 - 45 jaar (uitz.: KTL – AO 66%)
 - Min.1 jaar gehuwd (uitz.: kind° -KB-ongeval/beroepsziekte)
 - Niet hertrouwd
- **TIJDELIJK OP**
indien geen 45 jaar en geen KTL of AO 66%
12 maanden OP

3 Feitelijke scheiding, scheiding van tafel en bed en wettelijke scheiding

- Pensioen op basis van **LOOPBAAN ECHTGENOOT** beperkt tot periode van het huwelijk
- Bij feitelijke scheiding en scheiding van tafel en bed:
 - Ex – partner moet effectief pensioen genieten
 - Helpt van het gezinspensioen
- Bij wettelijke scheiding :
 - Aanvrager moet voldoen aan de voorwaarden om een pensioen te ontvangen (bijv. leeftijd)
 - Alleenstaande pensioen wordt 2 x uitgekeerd

II Berekening pensioen zelfstandigen

Voorafgaandelijk - voor wie?

- Zelfstandigen
- Helpers
- Meewerkende echtgenoten (maxi-statuuat)

In principe alleen hoofdberoep.

Bijberoep: afhankelijk van inkomen en loopbaan

1. PENSIOENVORMENDE JAREN

- **Jaren obv prestaties**
 - Betaling sociale bijdragen
- **Jaren zonder werk, die gelijkgesteld worden**
 - STUDIEPERIODE
 - GELIJKSTELLING WEGENS ZIEKTE
 - MILITAIRE DIENSTPLICHT
 - VOORTGEZETTE VERZEKERING
 - VOORLOPIGE HECHTENIS

2. AFBAKENING PENSIOENLOOPBAAN

- **Principe:** vanaf eerste jaar van bijdragebetaling of gelijkgestelde loopbaan
- tot 31 december van jaar vóór ingangsdatum
- Overtollige jaren kunnen vervallen (eenheid van loopbaan) – maximale pensioenloopbaan = **45 jaren**
- Tellen nooit mee :
 - Jaar waarin het pensioen ingaat, tenzij voor bewijzen 35 loopbaanjaren (voorwaarde) en 42 loopbaanjaren (opheffen sanctionering) ivm vervroegde pensionering!
 - Jaren waarin pensioen genoten werd

3 DE BEREKENING

- **Proportioneel Pensioenbedrag:** berekend ifv inkomen
 - Vóór 1984: fictief inkomen: forfait
 - Vanaf 1984: geherwaardeerde zelfst. inkomsten
plafond:2009: 51.059,94 €
- Ook voor de werknemers begrensd tot : 46.895,18 euro
(cijfer 2008)

3 DE BEREKENING

Gewaarborgd minimumpensioen

- Minstens 2/3de loopbaan (30/45)
- Loopbaanjaar = 4 kwartalen als zelfstandige
enkel loopbaan als zelfstandige: 120 betaalde of
gelijkgestelde kwartalen nodig!
bij gemengde loopbaan: jaren als WN tellen ook mee
- Maandbedrag (1/9/2009):
 - alleenst. 920 € x loopbaanbreuk
 - gezin 1213 € x loopbaanbreuk

3 DE BEREKENING : minimumpensioenen

	Tarief alleenstaanden			Tarief gezinnen		
	01.05.09	01.09.09	01.09.10	01.05.09	01.09.09	01.09.10
Stelsels van de werknemers	1.004,87	1.004,87	1.004,87	1.255,69	1.255,69	1.255,69
Stelsels van de zelfstandigen	893,81	920,62	945,62	1.178,09	1.213,44	1.233,44

Proportioneel versus GMZ

- **PROPORTIONEEL** = pensioenberekening effectieve prestaties (NBI)
- **GMZ** = pensioenberekening volgens gewaarborgd minimum voor zelfstandigen : enkel aantal jaren wijzigen
- Indien beiden toepasselijk, **grootste** bedrag telt

III TOEGELATEN ACTIVITEIT

COMBINATIE: GEPENSIONEERDE + LOONTR./ZELFST ACTIVITEIT

- > geen pensioenverlies als binnen perken van toegelaten activiteit (**geldt ook voor beroepsactieve partner**)
- > overschrijding grenzen
 - **< 15%** : vermindering pensioen met zelfde %
 - **15% of meer** : verlies pensioen voor dat jaar
 - Als gezinspensioen en **TA echtgenoot overschrijdt** grens: enkel recht alleenstaande bedrag
- > voorafgaandelijke aangifte: niet meer voor werknemers, wél voor zelfstandigen
- > bij laattijdige aangifte (>30 dagen) : verlies van één maand pensioen

TOEGELATEN ACTIVITEIT: RP of RP+OP

Aard van de uitgeoefende bezigheid	jonger dan de wettelijke pensioenleeftijd		ouder dan de wettelijke pensioenleeftijd	
	zonder kind ten laste	met kind ten laste	zonder kind ten laste	met kind ten laste
a) werknemer (incl. mandaat, ambt, post) - bruto	€ 7.421,57	€ 11.132,37	€ 21.436,50	€ 26.075,00
b) zelfstandige of helper - netto	€ 5.937,26	€ 8.905,89	€ 17.149,19	€ 20.859,97
c) werknemer + zelfstandige (gelijktijdig of achtereenvolgend) - 80% bruto + netto	€ 5.937,26	€ 8.905,89	€ 17.149,19	€ 20.859,97

TOEGELATEN ACTIVITEIT: uitsluitend OP

Aard van de uitgeoefende bezigheid	jonger dan de wettelijke pensioenleeftijd		ouder dan de wettelijke pensioenleeftijd	
	zonder kind ten laste	met kind ten laste	zonder kind ten laste	met kind ten laste
a) werknemer (incl. mandaat, ambt, post) - bruto	€ 17.280	€ 21.600	€ 21.436,50	€ 26.075,00
b) zelfstandige of helper - netto	€ 13.824	€ 17.280	€ 17.149,19	€ 20.859,97
c) werknemer + zelfstandige (gelijktijdig of achtereenvolgend) - 80% bruto + netto	€ 13.824	€ 17.280	€ 17.149,19	€ 20.859,97

TOEGELATEN ACTIVITEIT

PRO RATA BEREKENING

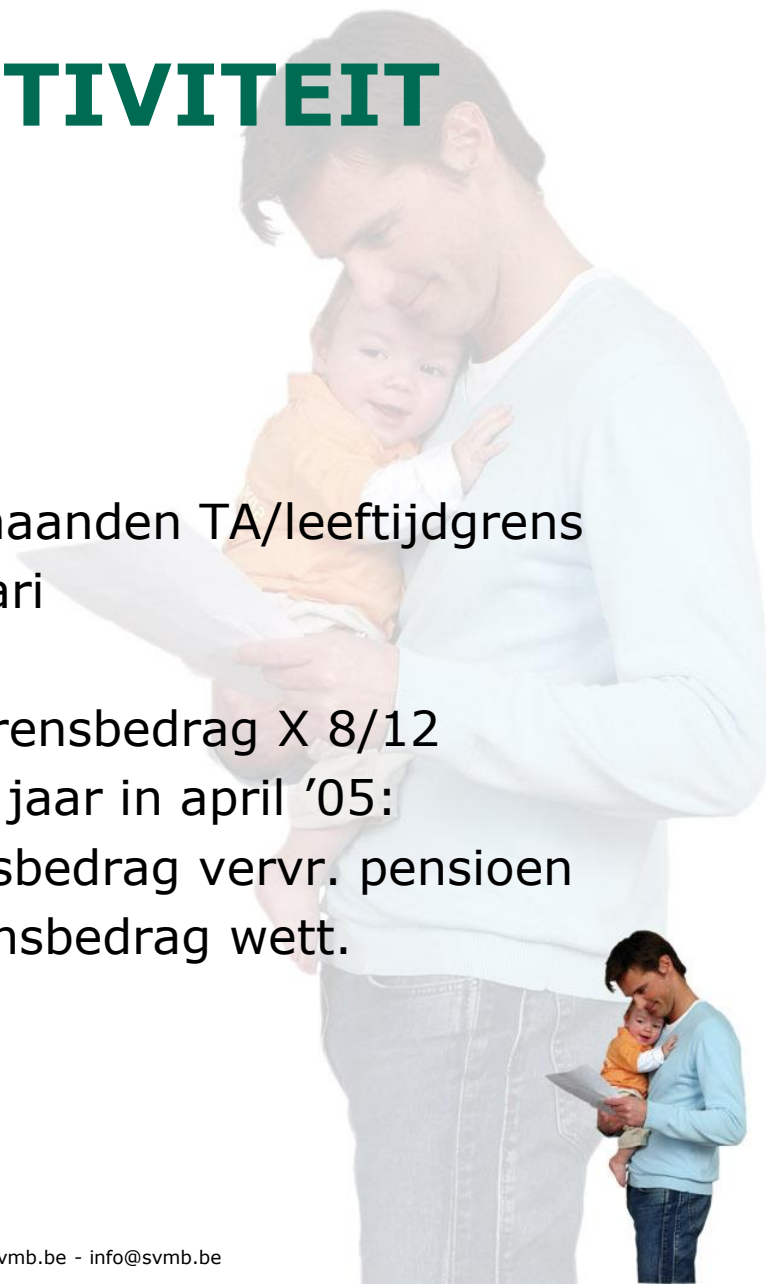
- Grenzen gelden op jaarbasis
- Eventuele herleiding in functie van maanden TA/leeftijdgrens
- Grens kinderlast: situatie per 1 januari

Vb ingang rustpensioen 1/5/05: $TA = \text{grensbedrag} \times 8/12$

Vb vervroegd rustpensioen en wordt 65 jaar in april '05:

1/1/2005 – 30/4/2005: $4/12 + \text{grensbedrag verivr. pensioen}$

1/5/2005 – 31/12/2005: $8/12 + \text{grensbedrag wett. pensioenleeftijd}$

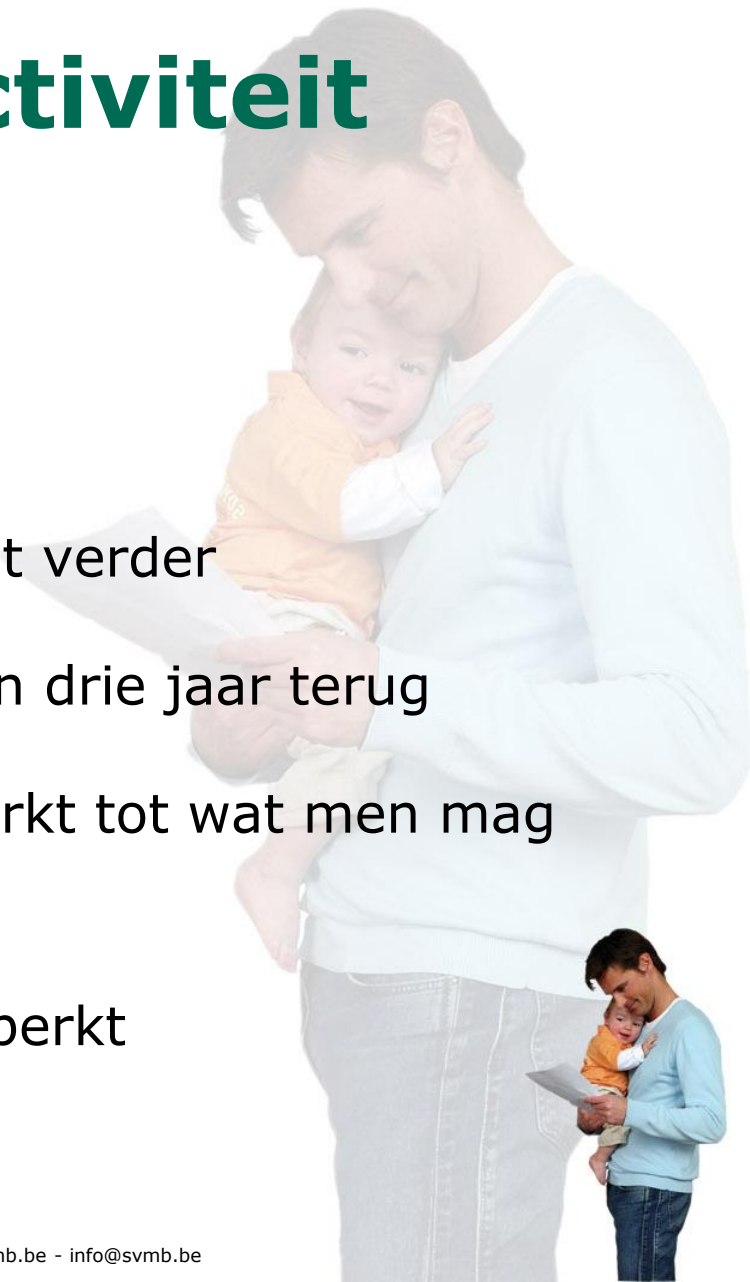
TOEGELATEN ACTIVITEIT

- Netto – belastbaar inkomen
- Geen beperking voor
 - Beloningen voor prestaties geleverd voor pensioen (vb achterstallige erelonen)
 - Opbrengsten van persoonlijke beleggingen
 - Opbrengst van verhuring of verkoop van zijn eigen onroerend goed
 - Bepaalde uitkeringen (vb : IGO of Inkomensvervangende tegemoetkoming)

Toegelaten Activiteit

- Blijvende aansluiting
- Sociale bijdragen
 - Systeem sociale bijdragen loopt verder
 - Bijdragen berekend op inkomen drie jaar terug
 - Dit inkomen wordt echter beperkt tot wat men mag verdienen.
 - Concreet is de bijdrage dus beperkt

TOEGELATEN ACTIVITEIT

- **UITZONDERINGEN:** niet als beroepsact. aanzien
 - Scheppen wetenschappelijk werk of artistieke schepping zonder econ.weerslag en geen handelaar
 - Pol.mandaat, voorzitter/lid OCMW (voorwaarde: ingang mandaat vóór pensioengenot en ten laatste op einde maand 65e verjaardag)
 - Mandaat in openbare instelling, instelling van openbaar nut of vereniging van gemeenten (voorwaarde: idem)

TOEGELATEN ACTIVITEIT

- Aandachtspunten
 - Wegvallen belastingsvermindering
 - Oppassen voor belastingscontrole (verwerpen van bepaalde beroepskosten)
 - Onbezoldigd mandaat: geen aansluitingsplicht
 - Let op voor:
 - Huurexcedent
 - Voordelen van alle aard
 - Fictieve intresten op debetstand RC
 - Quid met stopzettingsmeerwaarden en achterstallige erelonen?
 - Uitzonderlijke opbrengsten (vb opbrengsten uit de verkoop van een melkquotum of een meerwaarde bij de verkoop van een voertuig) : bij beroepsinkomen gerekend
 - Auteursrechten : sinds 2008 roerende inkomsten

Nog vragen?

- SVMB Studie- en vormingsdienst
- studiedienst@svmb.be of peter.puype@svmb.be

